

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 glđ. 50 kr., za pol leta 1 glđ. 25 kr., za četrlet leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vprašanje in odgovor.

Nova šola je liberalcem »zenica v očesu« in človek jim zažene brž celo morje solzá v oči, če se le malo dotakne nove šole ter ne najde v njej vsega v redu. Pri nas je to pa še čisto posebej nevarno, saj se dovoli tudi duhovniku, da pride par kratij v tednu v šolo, tudi gg. učitelji so vsi katoliške vere in pri nas je po takem tudi nova šola — verska šola, in torej nobena potreba za to, da se popravi postava, na kateri sloni nova šola!

Tako se pravi in če je treba, tudi dokazuje, ali pa se tudi dokaže? Na to vprašanje nam ni treba odgovora, pač pa sodimo, da smemo reči: pri šolskem vprašanji ne hodi za to, ali je pri nas, na slov. šolah, kar se tiče sv. vere vse v redu, ampak za to, ali je postava, na kateri sloni sedanja šola, dobra in taka, da ni, ne postane lahko na kvar kršč. izreji naših otrok? Na to vprašanje, pa damo odgovor in ta ni drug, kakor da je po tej postavi vse mogoče, najtežja pa je po njej kršč. izreja otrok. To nam kaže jako živo, kar se godi v ljudskih šolah na Dunaji. Okr. šolski svet je ondi na željo necega uradnika, po krvi juda, po krstu pa lutrovca, tovnej odločil, da smejo otroci katoliških starišev v šoli se pokrižati, toda izgovoriti ne smejo besed: »V imenu Boga Očeta« itd., sicer žalijo svoje tovariše, ki niso katoliške vere.

Ni nam treba praviti, da postane ta »tih križ« brž na to skorej po vseh tamošnjih šolah navada in ako se nihče zoper to ne pritoži pri dež. šolskem svetu, ostane pri tej navadi za vselej, čisto po šolski postavi. Ali nekaj kat. starišev se pritoži in dež. šolski svet ne zna, kaj naj reče na to. Dalje časa preteče tako, predno stvar naznani c. kr. ministru za uk in bogočastje in tukaj ostane vse — več mesecev, nazadnje pa se tu izreče, da c. kr. minister vzame to na znanje in sedaj — naj roma »tih križ« v vse ljudske šole po Dunaji ter slej ali prej tudi v druge, po drugih deželah!

Ali na srečo pride stvar na znanje gg. poslancem, ki so v »klubu konservativcev« in načelnik kluba, grof Hohenwarth se obrne do ministra za uk in bogočastje ter ga vpraša v javni seji tako-le: »Okr. šolski svet na Dunaji je izdal dne 10. oktobra t. l. odločbo, naj se katoliški otroci po ljudskih šolah pri molitvi sicer pokrižajo, besed pa ne izgovorijo glasno. Za le-ta sklep je dež. šolski svet vedel, pa ga ni ustavil. To je storilo še le c. kr. namestništvo za Nižjo Avstrijo dne 18. oktobra potem, ko se je o sklepu pisalo že veliko v raznih listih. Ker se torej ne dopušča v šolah, da izpoznajo otroci presv. Trojico, zato se je kršč. prebivalstvo vznemirilo. Stvar še tudi sedaj ni jasna, zato vprašamo g. ministra za uk in bogočastje: 1. Ali hoče Nj. ekscelencija to, po vsem obsegu, v drž. zboru razjasniti z odloki in 2. s čem namerja Nj. ekscelencija v prihodnje zabraniti, da šolske gosposke ne žalijo več tako hudo verskega čuta katol. prebivalcev?« Besede so v tem vprašanji rahle, vendar pa se pové v njem jasno, kaj hoče »klub konservativcev« izvedeti od ministra. Da stavi to vprašanje načelnik kluba, to se je sklenilo v posebni seji in sicer v soglasji vseh udov. Pač so še nekateri želeli, naj vprašanje sestavi v ostrih besedah, ki se vidi iz njih splošnja nevolja, da je mogoče v katoliški Avstriji taka odločba.

Minister za uk in bogočastje več dnij ni našel na to vprašanje odgovora in kar je rekel dne 12. novembra, to je bilo brž vse drugo, kakor jasno — zaprano perilo. Kaj hoče s tem g. minister, če zagotavlja, da on ne dopusti nobene odločbe, ki žali verski čut katoliških prebivalcev, če pa jim njegov uradnik lahko tako postreže, stoječ na šolski postavi! Ne, katoliški stariši ne smejo, ne morejo imeti zaupanja v tako šolo, ki stoji na postavi, po kateri je kje v redu le še — tih križ. Ministri pridejo in gredó, ali črka postave ostane, zato dajte nam, ekscelencija, tako postavo, ki bode dobra, po duhu in črki katoliška!

Cerkvene zadeve.

Novi zvonovi pri Sv. Bolfenku na Pohorju.

Kdo izmed dragih čitateljev »Gospodarja« ne pozna ponosne matere naših gorá, mogočne Velike kape? Razgled z nje je prekrasen in zdi se človeku, da je ves svet od mogočnih koroških gor do nadoglednih ogerskih planjav, pa od sinjih gornještajarskih planin do blizo Trsta — njegov, tako je vse odprto pred njim. Kdo prešteje mogočna mesta, ponosne trge in lične vasice, katere zre njegovo oko raz te »kraljice Pohorja?« In cerkvic, koliko jih je po visokih hribih in prijaznih gričih, ki so videti, kakor bi belega graha razsul po zelenej trati. Z eno besedo, razgled ta se ne da popisati, temveč videti in uživati ga je treba!

Vendar dragi čitatelj, ne bom te sedaj v poznej jeseni vabil na ta hrib, pač pa bi bil te rad povabil dne 30. oktobra k prijaznej cerkvi Sv. Bolfenka, jedno uro pod Veliko kapo na severno stran. Ta na lične ravni med košatim pogorjem stoječa mična cerkva je od pridnih župljanov Ribniških še dosti oskrbljena. Nova streha, krasno izdelan veliki oltar in slikarija, ta je res priprosta, ker domača — vse to priča, da Sv. Bolfenk še ni popolno zapuščen. Najbolj žalostno je bilo zvonjenje, ker nekako osamljena dva mala zvona sta otožno klenkala in njun odmev se ni daleč razlegal. Vroč želja č. g. župnika in faranov je torej bila, priskrbeti novih zvonov, ali kje in kako zmoči stroške? Sedanjega sveta slaba navada namreč je, da se za božjo čast nerado kaj stori; kdor ima kaj, navadno stiska, da kar škriplje, kdor pa nima nič, tak pa s samo dobro voljo tudi dosti ne opravi. Vendar so še tu pa tam tudi častne izjeme, posebno imamo v podravski dolini, hvala Bogu, velikega dobrotnika cerkev, mnogočislana gospoda Janeza Pahernika. Njemu so goreči in čislani vlč. gosp. župnik priporočili to našo skrb in glej, kar naročil je dva nova krasna zvona pri g. Dencel-nu v Mariboru. Zgodilo se je to prav tiho, da še ni se dosti vedelo po fari, dokler ni bilo na prižnici oznanjeno: »V nedeljo, dne 30. oktobra bodemo dva nova zvona spremili od g. Štrajharjeve hiše k cerkvi Sv. Bolfanka«. Leto oznanilo je napolnilo vseh sree z veseljem in hvaležnostjo do velikodušnega dobrotnika. Zgodilo se je tako in med gromenjem možnarjev spremili smo krasno okinčana zvona na odmenjeni kraj.

Bilo je krasno vreme dne 30. oktobra, ko se je zbrala neštevilna množica ljudij k slovesnosti, kakoršnje so sicer le redke. Do ednajstih smo potegnili nova zvona z jednim starim vred v zvonik, kjer so se kmalu oglasili z milim, lepo donečim in ubranim glasom; povabili so prvokrat vernike k službi božji. Sedaj so vlč. gosp. župnik v navdušenem govoru razložili pomen zvonjenja v besedah: Žive kličemo, mrtve obžalujemo, viharje strahujemo. H koncu so še prav iskreno zahvalili preblagega g. dobrotnika in prosili vernike, kedar koli slišijo teh zvonov glas, moliti za-nj kak očenaš. Opravičena je ta prošnja, ker okoli 10 centov težka zvona veljala sta lep denar.

Posvetni mogotei bodo morda z glavami zmajevali nad toliko darežljivostjo, ali mi pa rečemo z besedami Izveličarja: Marija si je najboljši del izvolila itd. Gosp. Pahernik si je izvolil najboljši del za ta in oni svet. Z obilnim blagoslovom bode obdana njegova hiša, ker »Bog nikomur dolžen ne ostane«, zraven tega pa bo njegovo ime med ljudstvom v najlepšem in hvaležnem spominu, ko bode nas vse že pokrival temni grob. In v dan sodbe Bog tudi ne bo gledal na posvetno čast in premoženje, temuč po zasluženji in dobrih delih bode vsakemu odločil večno plačilo.

H koncu še enkrat zakličem plemenitemu dobrotniku v imenu hvaležne Ribnice: Bog Te nam ohrani še dolga leta v prid veri in domovini! Pohorski.

Cerkev Lurške Matere božje v Grižah.

Bilo je to veselje za Griško faro, ko se je dne 23. oktobra blagoslovila nova podružnica, od farne cerkve komaj 15 minut oddaljena cerkev Lurške Matere božje. Kdor se skoz Savinjsko dolino pelja, tega oči se že od daleč ozirajo na to krasno cerkvico, katera je res novi kinč, »lilija«, prekrasne te doline. V soboto, dne 22. oktobra je oznanjevalo glasno streljanje iz visoke »Bukovce«, da se bo v Grižah vršila svečanost, katere so komaj že pričakovali vsi Marijini častivci, da se bo blagoslovila lepa cerkev na prijaznem griču »Gradišču«. Kakor je sploh znano, pozidala se je ta cerkev le z milodari vrlih Marijinih otrok pod vodstvom preč. velezaslužnega g. župnika Arzenška, ki je znal, goreč za čast Božjo in Marije Device, navdušiti srca farmanov svojih in tudi z drugih far, da so podpirali to krasno, veličastno podjetje. Blagoslova božjega gotovo ni majkalo temu delu, kar spričuje to, da se je cerkva v tako kratkem času in tako krasno pozidala. Blagoslovili so jo preč. g. opat iz Celja. Podoba Lurške Device in Bernardike se je nesla v krasni procesiji iz farne cerkve na grič, na katerem cerkev stoji. Črez 130 belo oblečenih deklet in tisoče vernih, ki so prihili od daleč in blizo, se je vdeležilo te ginljive svečanosti. Cerkev, katera še samo s svojo krasno lego in s svojo zunanjo lepoto vsacega vabi, da bi jo obiskal, je od znotraj res krasno in umetno zmalana. Veliki altar svedoči o res umetniškem ukusu preč. g. župnika. Podoba Matere božje pa je tako lepa, tako ljubeznjiva, da se res človeku mило stori, kadar jo zagleda na prekrasnem tronu, in solze pridejo v oko in nehoté človek zakliče: Lurška Mati božja, prosi za nas Boga! — Pretekli teden se je obhajala gori slovesna tridnevica in celi teden so se brale sv. maše za žive in mrtve dobrotnike Marija Lurške cerkve v fari in zunaj fare. Nova cerkev nima dozdej zvonov in tudi ne orgelj, pa z milodari se bo gotovo počasi vse oskrbelo. Bog in Marija in njeni častilci bodo že pomagali.

Gospodarske stvari.

Vrabelj in njegova korist.

Zima se bliža, in ž njo nastopijo za ptiče, ki ta mrzli letni čas pri nas prebijejo, slabi časi, časi, v katerih je gorje, glad in trpljenje ptičev usoda. A kako se naj mi vedemo proti tem nesrečnikom? Vsmilimo se jih, podpirajmo jih, posebno tiste, ki so nam koristni, v boju za življenje in obstanek, hranimo jih, a ne bomo njih sovražniki in zatiralci!

Takim ptičem, ki se po zimi pri nas mudijo, pripada tudi vrabelj; tudi on si človeško velikodušnost in vsmiljenje rad izkoristi, in to tem bolj in sitneje nego drugi njegovi tovariši. Radi tega tedaj kaže in je umestno prevdarjati, v koliko nam vrabelj koristi, v koliko nam škoduje, je-li nam v večjo korist, je-li v večjo škodo. Poprej pa nekoliko o vrablji ali vrabcu samem! Pri nas živi dvoje vrst vrabecev, tako zvani »domači« vrabec in »poljski« vrabec. Razločujemo oba po tem, da je domači večji nego poljski in da živi, kakor že njegovo ime poveda, v obližju človeških stanovašič in poslopj, kjer si išče vsakdanjo svojo hrano, manjši brat njegov pa se rajše po polju in travnikih potika. Razlikujeta se tudi v hrani: vsakemu so bolj priljubljena posebna

semena, poseben živež; vendar ni tukaj razloček tako velikega pomena. Je-li vrabec kmetovalcu bolj škodljiv, kakor koristen, na to vprašanje odgovoriti ni posebno lahko; zato je treba dobrega prevdarka.

Nedvomno je, da je vrabec kmetu na kvar, da škoduje njegovemu sadnemu vrtu, njegovemu polju, in istotako je dognana stvar, da je nekatere dežele popolnoma preplal, postavil njihov največji sovražnik. Zato sta nam v dokaz svetovna dela, katera sta se najbolj pozno našla, Amerika in še mlajša Avstralija. Ali kdo je vendar vrabec v te oddaljene kraje zanesel? — Človek sam. In zdaj so se tako pomnožili in v takem številu nastopijo, da so prava šiba božja za te dežele, sovražniki in zatiralci vsega gospodarstvenega in poljskega napredka. V Ameriko so se prinesli najprej okolo leta 1853. in zaplodili in pomnožili se tako hitro, da jih sedaj čez 30 let povsod, posebno v severni Ameriki, kar mrgoli. Pritožbe radi velikega števila vrabcev, radi velike škode, katero so povzročili, množile so se od dneva do dneva ter je zaradi tega ameriška vlada bila primorana, tem pritožbam se odzvati, osnovala je navlaš za to posebno komisijo, koja je imela nalogo, to stvar preiskovati. In kaj je ta komisija ukrenila? — Da je vrabec škodljiv, zelo škodljiv gospodarstvenemu napredku in da zaradi tega ni vreden zakonitega varstva, temveč se naj kolikor mogoče zatira. Ukrenilo se je po zakonu, mladiče vrabčeve pridno vničevati, ptice roparice, ki se ob vrabcih živijo, bolj varovati ter posebno na to paziti, da se ta sitnež tudi v druge kraje, v katerih še ni tolike nevarnosti, ne zanese. Ob jednem je ta komisija tudi opazila, da se vrabec v Ameriki veliko izdatneje množi, da po šestkrat v jednom letu rodi in vrhu tega še celo vrsto koristnih nam ptičev preganja. Na Angleškem računijo škodo, katero vrabci vsako leto napravijo na 8 milijonov, v Avstraliji na 11 milijonov goldinarjev, v severni Ameriki se niti v številkah izraziti ne more. Zavladalo je celo mnenje, da so vrabci bolj škodljivi, kakor kobilice in gosenice.

Kar se Avstrije in ožje naše domovine Stajarske dostaje, je stvar v tem oziru nekaj boljša nego v omenjenih deželah. Vzrok temu je, da so naši kraji bolj gorati in radi tega za vrabce manj ugodni, in jim je pri nas tudi nekako mrzlo; vendar jih je tudi pri nas več nego preveč.

Če hočemo na vprašanje odgovoriti, so-li vrabci zakonitega varstva vredni ali ne, moramo si vse njih življenje predočiti in način, kako si svojo hrano iščejo. Njihova hrana je različna, prikladna baš letnemu času. V obče se živijo ob zrnju in semenih, v časih tudi ob žuželkah, črvih, raznem mrčesu; mnogokrat se celo lotijo zelišč, nežnih popkov, mladega listja na drevesu in rastlinah itd.

Škodo, katero nam vrabci delajo, razločujemo v dva dela: 1. v škodo na polju, in 2. v škodo, katero nam povzročijo na drevesih, v goricah, v vrtih. Škoda na polju je veliko večja in za kmetovalca tudi nevarnejša: pšenica, rž, ječmen, to je njih hrana, ob kateri se živijo največji del leta. Ugaja pa jim najbolj zrnje, dokler je še nežno in mehko in v tem času se najrajši potikajo po polju. A uzadovolji jih tudi trdo, popolnoma dozorelo zrnje, in po zimi, ko jim glad trka na duri, pribeže v škednje in med perotnino, s katero si v lepi složnosti polnijo prazne želodce. Istotako se včasih lotijo — in to velja posebno o poljskem vrabcu — ovsu, prosa in maka. A nikakor jim ne ugaja koruza niti ajda, in škoda v tem oziru je popolnoma majhna ter brez vsakega pomena.

Sadnim vrtom pa škodujejo vrabci s tem, da obkljujejo sadje, ki je dozorelo ali pa je ravno na tem, da dozori, kakor črešnje, slive, grozdje, še bolj pa po

svoji grdi navadi, da vničijo popke in cvete na jabelkah in hruškah. Velikokrat se je tudi trdilo, da se vrabci prežaje na škodljive gosenice in metulčke lotijo popkov in cvetov in tako, čeravno s škodljivim mrčesom tudi dotični cvet vničijo, dobrodejno vplivajo na razvoj in vspevanje sadnega drevesa. V vrtu pa dela vrabec neprijetnostij s tem, da izruva mlado sočivje in nežne rastlinice, ki so radi lepotečja nasajene, a povzije le najboljše gorenje dele.

Še marsikaj drugega se šteje vrabcu v greh: da je nepovaljen preiskovalec slamnatih streh, iz katerih puli in trga za svoje gnjezdo slamo, da zalezuje koristne ptiče, kakor senice, kojim vpleni gnjezda — in s tem nam je po nekaterih mnenju v večji kvar nego na polju in vrtu — in poljskemu vrabcu se še podtika, da ima pogin marsikatero bučele na svoji vesti.

Korist vrabca omejuje se na to, da ugonobi nekaj škodljivih zelišč in žuželk, zadnje posebno v času, v katerem morajo svojim mladičem dovažati hrane, kebrov, pajkov, polžev, glist itd. Vendar se tudi s tem ne kaže posebno koristnega, osobito ker mnogokrat zatira žuželke, ki kmetovalcu niti niso v kvar. Če pa nekateri menijo, da nam koristi, ker zalezuje gosenice, omenimo, da velikokrat ugonablja le take, ki nam niso nikakor škodljive, a da jih še večkrat zanemarja in jim v največjem obližju dovoli prostora, kolikor ga potrebujejo; kosmate gosenice pa mu nikakor ne prija.

Videli smo, da nam vrabec primeroma veliko več škoduje nego koristi, da tedaj ni vreden našega varstva, naše podpore, temveč da ga zatremo. A da ga v tem mrzlem času, ki je za-nj čas pokore, podpiraj ali ne, naj ti narekuje izkušnja, razum in srce.

Sejmovi. Dne 19. novembra v Radgoni, v Ivniku, v Šentjuriji na Pesnici, na Ljubnem, v Posredi, na Gorenji Polskavi in v Gorenjem Gradcu. Dne 21. novembra v Arveži, v Šentjuriji na Ščavnici, v Šentjuriji pod Tabrom in v Svetinah pri Celji. Dne 22. novembra v Arnoži. Dne 23. novembra pri Sv. Marjeti na Pesnici.

Dopisi.

Iz Prihove. (Žalostni in veseli dogodki.) Poletni in jesenski čas smo se pripravljali, kako je vse minljivo. Košenina je cele tedne ležala, ker je junija in julija pogosto deževalo; sem štel: junija je bilo 16 deževnih dni. Nad zelje so prišle gosenice. Kjer niso trsja škropili, tam je hitro rjavelo. Dne 4. septembra je prihrula huda toča na levo od cerkve in čez Kacenek najhujše, koder rase najboljša kapljica; nekateri so si komaj sline po moštu ž njim splahnili. Se septembra je bilo grozdje trdo, vendar večni Bog bodi zahvaljen, kar je mošta, je korenjak; pravijo, da je v nekaterih legah tako dober, kakor od 90. leta. Škoda pa, da so ga toliko kradli ptiči, katerim so perotnice zrastle, in pa tudi taki, ki jih nimajo. — Ljudje po Sevcu zlo bolehajo, muči jih legar; šest jih je bilo sprevidenih, ena ženska je umrla. Dne 24. julija se je vtopila dveletna Marija Enc pri mlinu pod Razkvcem. Vse te spremembe opominjajo, naj se človek veliko ne zanaša na življenje, ampak Boga prosi in hvali, da nas še ohranjuje, ter naj na oboje bolj pazi in manj zapravlja. — Nekaj sprememb nas je razveselilo. Dne 21. avgusta je bila nova maša. Gospod primicijant je prišel domú tak, da bi ne dal rad poštenega groša za-nje; usmiljeni Bog mu je dal milost, da je po dolgem počitku, dne 1. oktobra močen odšel na faro. Drug napol domačin, gosp. nadučitelja sin, je opravil svojo novo mašo v Tinji na Ko-

roškem dne 31. julija. Potem se je zgodilo, kar se še ni na Prihovi menda od začetka sveta, da so bile dober mesec po štiri svete maše na dan; preteklo zimo ni bilo nekaj časa niti ene. Lepa slovesnost se je vršila dne 14. avgusta na Križancah. V prenovljevo kapelo je bila nova podoba Matere božje postavljena, katero je kupila bolna žena iz Konjiške Tepine, kakor se je zaobljubila, ako ozdravi na Marijino prošnjo. Uslišana je bila in je izpolnila besedo. Streljali so na Križancah in v Tepini. Gospodarji pa so dali kapelo zmalati, mladenči so stavili smereke in mostič, deklice so plele. Podobo je spremljalo nad 60 belo oblečenih nevest iz Križevske družbe. Pojasnilo se jim je, zakaj stavimo pri cestah kapele, podobe in križe. Ko gledamo podobe brez življenja, naj se spominjamo na čednosti tistih, ki jih podoba pomeni, naj se prizadevamo enako lepo živeti, da se zveličamo. Dne 28. avgusta je bila blagoslovljena nova Vidova kapela na Vrhovljah. Še eno veselje bi radi doživeli, da bi kosti pri vožnji varnejše ostajale t. j. za cesto bi naj bolj skrbeli!

Iz Veržeja. (Prerano) je bilo naše veselje, ko smo poročali na okrog, kako krepko se razvija slovenski duh tudi v našem trgu. Že smo se veselili, da bode tudi pri nas nastopila nova doba, da si bode tudi ta trg pridobil dostojno mesto med drugimi slovenskimi trgi in vasmimi. Ali motiš se, prijatelj! Osoda tega trga trudi se na vse kriplje, da stane vedno tisti Veržej. Ali jaz nikakor ne mislim, da dohaja našemu trgu dati tako ubožno spričevalo. Upam, da je prihodnost naša, ki gojimo iste domoljubne ideje, kakor drugi naši sosede, posebno pa vi, vrlji Krapenčanje in Cvenarji. Mladež je naša in to je mnogo, ker: »Na mladih ljudéh svet stoji, pravi predgovor. Mladenči, dekleta, bodo danes, jutri dobri slovenski gospodarji, dobre slovenske matere. Tedaj tudi prihodnost je naša. Ne bi imel prav, če bi rekel, da je samo mladina prerोजना. Tudi je precej tržanov, dobrih gospodarjev, kateri zaslužijo čast in poštenje v vsakem obziru. Ne bom tukaj vsakega posebej hvalil, ker jih že njihovo delo hvali. Res, ima še trg Veržej tacih mož, katere lahko postavi v vrsto vrljih narodnjakov. O požarni brambi se le prepogosto dopisuje. Ali pa je res ta od tolike važnosti za trg? Ne vem, ali se kje toliko piše o nji, kakor pri nas. Da, zdaj je vredno, da se po vzdigne glas na obrambo poštenega glasa tega trga, ker to društvo zopet snuje spraviti trg ob lepo ime, katero si je v najnovejši čas priboril. Zopet bode prišla nemška komanda na krmilo. Mar ni sramotno, da se bode v Veržejju preustrojil iz slovenske požarne brambe zopet nemški »Feuerwehr«! Povsod na okoli pa se ustanavljajo slovenska požarna društva. Mar ne bode sramota, da bode Veržej stal kot mali, nemčurski otočič, v sredini slovenskega morja? In od koga je zdaj zavisen pošteni glas tega trga? Skorej le samo od ene osebe, od g. načelnika naše požarne brambe! Ali so se res naši narodni tržani tako motili v njem, ko so mu izročili to častno službo, častni naslov! Gospod načelnik, zdaj je čas, da pokažete z vso odločnostjo, da se tržani niso v Vas motili! Pokažite, da ste mož, ki zrelo misli in moški dela. Zdaj je čas, da rešite pošteni glas trga, pošteni glas Vaš pred bližnjimi trgi in vasmimi. Iztrgajte se iz društva nekih ničvrednežev, bodite mož svoj! Mož, kakor ste še bili pred malim časom! Vsak človek se lahko pregreši, in to še ni sramota. Pač pa je sramotno, če kdo trdnokorno v pregrešku ostane! Pokažite, da se še lahko iztrgate iz oblasti tistih, kateri mislijo, da Vas že imajo v svojih rokah! Ne bodite orožje našim sovražnikom, s katerim bi oni radi škodovali poštemu glasu trga. To Vam naj bo samo blaga opomena. Lehko še vse popravite, če ste mož. Bodite tisti, kakor ste bili malo poprej. Še

lehko rešite pošteni glas trga in čast Vašo. Se je čas. Ali gledajte, da ne bo prekasno, kajti: »Po smrti je pokora prekasna«.

Iz Ribnice. (Zmaga.) Kar se je pred nekaj leti vsakemu nemogoče zdelo, to se je v Ribnici zgodilo. Pri občinskih volitvah dne 10. novembra zmagali smo Slovenci v vseh treh razredih. Nasprotniki so videli, da jih je premalo, zato se volitve niso udeležili, pa ko bi zbrali tudi celo svojo »bando«, vendar bi jih vrlji naši kmetje posekali. Kljub slabi agitaciji zbralo se jih je zadostno število in ponosno so korakali na volišče, v zavesti si gotove zmage. Rekel sem, da je naša agitacija bila slaba, tem bolj pa je volilce spodbujala želja, vreči še enkrat nemčursko mogočnost raz županski stol, ter ondi posaditi moža, ne samo našega po rodu, temveč tudi po mišljenji in dejanji. Tacih je sedaj zadosti v odboru in ne dvomimo, da bojo za župana izvolili pravega moža, ki bode skrbel za blagor občine sploh in kmetov posebej, ne da bi mu treba bilo zato »kaditi« s pokloni in prošnjami. Nasprotniki naj se pa ne jezijo nad nami, temveč naj premislijo, da so si zaslužili poraz, to je namreč naš odgovor na vsa strahovanja, ki smo njih v dolgih letih od njih pretrpeli. Sedaj se je približal resni adventni čas, pa tudi našim nemčurčkom žalostni čas posta in pokore. Mi jim le želimo, naj vse dobro obrnejo k svojemu pridu, pa tudi k toliko potrebnemu miru med nami!

Iz Brežic. (»Posebni vlak«), kateri nam je dopeljal pred kratkim nemške Celjane v obisk, že počiva v Celji od težke vožnje. Blagi Celjani so malo počili naše Nemce, kako se naj proti nam za svoj obstanek bojujejo, potem pa so zapustili, kakor se pravi, pri natarici precej dolga, ter se povrnili v svoje nemško Celje. Kljubi temu pa smo vendar nezadržani priredili na 13. t. m. zabavo, na katero smo smelo ponosni. Dvorana je bila napolnjena z izbornim občinstvom, katero se je z občutkom, da je nekaj doživelo, kar že malo mestne razmere presega, pozno poslovalo. »Težke ribe« so se pod izvrstnim vodstvom gospoda Šventnerja dovršeno igrale. Mnogi prizori so vzbudili gromozensko veselost. Nad vse pa je bilo petje in citranje. Naše pesmi so že na glasu, da so mile, tedaj mi bodete lahko verjeli, da sem videl pri pevanju »Sirote« na marsikaterem očesu solze. To pa je največ povzročila gospa Zevnikova, katera je s svojim dobro izučeni milim glasom pela sognansolo. Pri citranju se je morala na burni klic ponoviti skladba našega č. g. kapelana Mešička »Na savskem bregu«. Kot nadaljevanje tega večera se je bila dne 14. novembra izbrana družba sešla, in sicer povodom goda dveh najpriljubljenih udov in činiteljev naše čitalnice namreč gospice Šmidove in gospoda Šventnerja. Navzoči so bili z malimi izjemami vsi Brežiški Slovenci. Iz tega večera naj omenim naslednji posnemanja vredni čin naše čitalnice neutrudljivega predsednika gosp. dr. Firbasa. On je povodom prejetja 1. zlate krone daroval družbi sv. Cirila in Metoda 10 fl. Bog daj mnogo takih mož! Kot nasledek tega pa je bilo občeno nabiranje za to prekornostno in važno družbo, nabrala se je lepa vsotica. Tako tudi mi delujemo, če tudi brez hrupa, za našo stvar, držeči se gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Pri svitlem cesarji sta bila te dni imenitna gospoda, v nedeljo ruski carevič Konstantin in v ponedeljek rumunski kralj Karol in njegov brat,

kraljevič Ferdinand. Oba so svitli cesar vsprejeli slovesno in jako ljubeznjivo, posebno pa vsprejem ruskega carevica ne ostane brez dobrih nasledkov glede na politične razmere pri ruski in naši državi. — V državnem zboru so pričeli včeraj razprave o drž. proračunu za leto 1893. Če se tudi vršijo razprave po krajši poti, vendar ni upanja, da se izvršijo pred božičem. Govorov bode dovolje, se ve, da vmes tudi nepotrebnih.

Štajarsko. Višji državni pravdnik za štajarsko in koroško deželo je postal c. kr. dvorni svetnik, pl. Fflügel. Mož zna neki tudi slovenski, sicer pa se šteje med nemške liberalce. Prelat Karlon je stavil v drž. zboru v imenu nemških konservativcev vprašanje do ministra za uk in bogočastje, ali in kedaj misli šolske postave premeniti z ozirom na skupno pismo avstrijskih škofov, toda minister baron Gautsch še je na dolgu z odgovorom svojim na to vprašanje in človek lahko zna, zakaj da ga odlaga.

Koroško. Šolske oblastnije v Celovci gredó po časi naprej, kedar jim gre rešit pritožbe ali prošnje slov. občin gledé na slovenske, verske šole. Večkrat trpi to leta dnij in še več, predno pride občini odgovor na nje prošnjo, sem ter tje pa pride taka prošnja na poti od občine v Celovec v izgubo ter ni o njej ne duha ne sluha. — Tudi nekaterim Nemcem ni po volji, kar počenja poslanec za Beljak, dr. Steinwender; da jim zaveže jezik, naročil si je mož pri svojih privržencih zaupnico in če govori ta resnico, potem si naj Beljak oblizne vse prste, da ima tacega zastopnika: bolji se še niti ni porodil, kakor je »slavni vodja nemških nacionalcev«.

Kranjsko. Blizo vsa društva, kar jih premore bela Ljubljana, so se priporočila vodji dež. vlade, baronu Heinu in ga prosila njegove podpore. Ubogi baron nam se že skoraj smili, kajti sleči mu bode brž »starega človeka«, ako jim hoče ustreči, če le tudi samo na oči! — Dolenjska železnica vrlo napreduje, toda domači vozniki nimajo od nje zaslužka, ker se gradivo vozi na železničnih vozičih, ki tekó po šinjah. — V Novem mestu dobijo bolnišnico, ki jo priredijo usmiljeni bratje iz Gradca.

Primorsko. Unkraj črno-rmenih soh, v blagi Italiji je neka tovarna za naše denarje, kajti laški delalci prinesejo jih radi čez Primorje v razne naše dežele. Teh delalcev so že več zaprli, toda ponarejenih denarjev še prihaja vedno v naše kraje; delalca denarjev še po takem gosposka nima v rokah.

Tržaško. Vlada ne dovoli mestnemu zastopu v Trstu narediti nove ljudske šole pri Sv. Magdalen, ker laške ondi ni treba, slovenske pa mestni zastop ne mara. — Doslej pobira mesto točarino in vrže jim to do 300.000 gld., za prihodnje leto pa visoka vlada ne dovoli več tega davka, ker mesto nima do njega pravice. Vsled tega je velika jeza pri laški gospodi!

Istersko. Občinske volitve je vlada na želje Lahov ovrgla in v unem tednu so imeli tedaj nove. Kolkor se posname iz slov. listov, zmagali so slov. in hrv. volilci tudi pri sedanjih volitvah.

Hrvaško. Sedaj je upanje, da dobijo v Zagreb že v kratkem novega nadškofa in sicer moža, ki ga ni izvolila madjarska vlada. Daj Bog, da se vresniči to upanje!

Ogersko. Dosedanji minister za drž. finance, dr. Weckerle sestavlja novo ministerstvo in kakor se kaže, ostane vse pri starem, samo na mestu grofa Szápáryja pride nov minister za notranje zadeve. Po takem bode pa stari dirindej, le še bolj za piščaljo kalvinec. Temu pa ne more biti dober konec.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so tudi letos odsvetovali katol. volilcem v Rimu in sploh po Italiji vdeležbo pri

volitvah za državni zbor. Vsled tega je bilo le malo volilcev na raznih voliščih in torej za italijansko vlado zmaga lahka.

Italijansko. Med italijansko in avstrijsko vlado se je določilo, da obvelja znižana carina za laško vino samo, če se pretoči v Reki in v Trstu v sode in če se potrdi, da je naravno vino, velja pa potrdilo tudi laško. Ne vemo, če je ta določba srečna.

Francosko. Anarhisti so napravili v Parizu zopet obilo strahú, ker je pri policiji razpočila bomba, katero so našli na stopnjicah neke hiše ter jo prinesli v policijo, da se preišče. V tem pa je razpočila in več ljudij je ubilo, hišo pa skorej do cela razdjaló. Zločincem, ki so nastavili bombo, še niso na sledi.

Belgijsko. V prestolnem nagovoru izraža kraj željo, da bode nova ustava delo sloge in modrosti ter poudarja, da bode gledati na to, da se delalcem sploh boljše stanje. Državne finance so v redu t. j. blagajnice so polne. Tak glas se sliši še redko v kaki državi.

Nemško. Zmerom manj je upanja, da se vsprejme v državnem zboru v Berlinu nova vojaška uredba, da-si se vlada trdno za-njo poganja: preveč požré denarja in preveč ljudij kliče pod puško in za oboje neki ni nobene prave potrebe. — V Berlinu zboruje te dni odbor socialistov in človeka postaja groza, kaj bi radi ti ljudje vse pre naredili, ko bi kedaj prišli do oblasti. Svet potem, ako kje pridejo taki ljudje do oblasti, gotovo ne stoji več dolgo.

Rusko. Nekaterim listom se vedno sanja o neki zvezi, ki obstoji med rusko in francosko vlado in ker sta bila te dni ondi ruska princa Vladimir in Aleš pri predsedniku republike, Sadi-Carnotu na lovu, zato sklepajo na jako ozko zvezo med tema državama. Nam se ne zdi verjetna zveza, pač pa nekaka pogodba za slučaj vojske z nemško državo.

Bolgarsko. Velika razstava je bila v Filipoplu in je tudi naših obrtnikov ondi nekaj svojih izdelkov razstavilo. Njo je zadnjo nedeljo knez Ferdinand slovesno sklenil. Ljudstvo ga je neki jako lepo vsprejelo, pa tudi Stambulova.

Srbsko. Več obě. zastopov je prišlo v roke liberalcev, vendar pa še ima vlada svoje težave s skupščino, ki je po svoji večini radikalna in torej sedanji vladi nasprotna. Vlada je ne upa razpustiti, ker ne zna, bi-li nova ji bila bolja, liberalna vsaj po večini svoji.

Turčija. Zdravnika na sultanovem dvorci so zaprli, ker so ga imeli na sumu, da bi rad zavdal sultanu. Na njegovo srečo pa so kmalu izpredvideli, da je to le grdo obrekovanje ter so ga vže drugo jutro izpustili iz ječe.

Afrika. Francozi dolžijo nemške trgovce, da so Dahomejcem delili orožje in strelivo. Troje taci ljudij so ujeli, ki so jih našli v vrstah dahomejskih vojaških čet. No tem Nemcem (?) se ne bode godilo dobro.

Amerika. Sedaj je gotovo, da bode Cleveland na novo voljen za predsednika »združenib držav«. Za evropske države, posebej pa še za Avstrijo je ta novica vesela, kajti Cleveland podpira kmetovalce, ne pa toliko tovarnarjev, ki se branijo blaga iz Evrope, da potem svojemu blagu lahko nategnejo ceno višje.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Velikonočna nedelja. Katoliška božja služba je bila napovedana za 7. uro zjutraj, se ve, da pred

kapelo Božjega groba, ali radi počasne božje službe Armencev, pričela se je le še o pol 10. uri.

Tukaj sem tolikokrat opozoval in premišljeval, kako lepi so katoliški obredi.—14 dnij sem je zdaril križem sveta po pustinjah Galileje, Samarije in Judeje, a našel sem večidelj pusta kraška tla, na katerih bolj umirajo, kakor zelenijo revne rastlinice. Dospel sem slednjič tudi na vedno-zeleno, bujno obrežje reke Jordana in ko sem primerjal te zelene livade z onim pustim svetom, spomnil sem se na dom, na zelene in rodovitne livade Spodnjo-Štajerske ter vzkliknil: »Tu, ob zelenem obrežju Jordana, še le učim se bolje čislati svojo lepo domovino!« Tako tudi danes. Ko sem koncem velikega tjedna primerjal cerkvene ceremonije drugovercev, Grkov, Armencev itd. z našimi, porekel sem s prepričanjem: Tu-le se še le prav uči katoličan čislati obrede svoje sv. kat. cerkve. Žal, da jim je dano premalo prostora pred Božjim grobom in da je altar le za silo, tako da se mora vsakokrat po končani službi Božji zopet odnesti.

Opoldan sedli smo k obedu in bili prav dobre volje. Opoldan — na Veliko noč — v Jeruzalemu! Med drugimi jedili prinesli so nekaki »bider«, a ko so ga začeli rezati, sfrčal je veselo iz njega pravi pravcati — vrabelj: prisposodabljal je vstajenje Gospodovo. A ko so prinesli na mizo celo pečeno jagnje — celo od nog do glave, ne najmanjša kostička ni bila zlomljena — začela se je vrsta napitnic. Prva veljala je se vè sv. očetu Leonu XIII., druga pa Njih cesarosti Franju Josipu I., kateri je ravno pred 20 leti (1869) pri isti mizi, kakor danes mi, obhajal velikonočne praznike. Splošno navdušenje!

Na Veliki ponedeljek potoval sem po oni isti poti, kakor isti den svoje dni Jezus z dvema učencema v Emavs. Je 3 ure ali po stari meri: 60 štadij hoda. Zgubili smo se tovariši že pred vrati Jeruzalemskimi. Imel sem dobrega konjička, poleg tega spomnil sem se današnjega imena starega Emausa »Kubebe«, tedaj le naprej. Dospel sem mimo »Nebi Samwil« (grob preroka Samuela) ok 10. uri, misleč, da zadnji, v resnici pa prvi. Še le proti koncu slovesne moje sv. meše v frančiškanski cerkvi prisopihali so ostali romarji. Potem smo si ogledali znamenitosti kraja. Nek častitljiv starček iz Nemčije pričel je na razvalinah one cerkve, ki je stala tam, kjer hiša Kleofova, ednega izmed velikoponedeljskih Gospodovih učencev — pričel je tedaj prav ganljiv govor: »Gospod, ostani pri nas . . . če nas vera zapušča . . . če Boga z grehi žalimo! Pri mnogih na giba se solnce že k zatonu, h koncu gre . . . Tedaj še, o Gospod, pri nas ostani — na našo zadnjo uro!« Pri obedu pa je isti gospod govoril napitnico: »Ubi filii sancti Francisci et sancti Antonii, ibi hospitalitas, benignitas, charitas — e nostra parte vero gratiarum actio et exultatio! Kjer so sinovi sv. Frančiška in sv. Antonija, tam je gostoljubnost, dobrodušnost in ljubezen — od naše strani pa srčna hvala in živio!« Prav je imel govornik. V sveti deželi se je tudi meni pred vsemi omilil frančiškanski red. 600 let že čuva in skrbi za naša svetišča po sveti deželi, mnoge izmed njih umrlih pa kinča mučeniška krona, ker rajši so pustili življenje, kakor bi se umaknili s svetega kraja. Le eno priliko Vam povem. Že nekaj let sem svojili so si združeni Grki in Rusi nekoliko pedij katoliške zemlje pred jamo, kjer je Jezus krvavi pot potil, na Oljski gori. Dne 20. avgusta 1890 se je imela pravda končati s tem, da so razkolkniki poslali tje trumo zidarjev, ki bi imeli na mah postaviti na onem prostoru močen zid. Ali poslal je »Custos terrae sanctae« (Varuh sv. dežele), njih višji, tje tudi kakih 20 zvestih svojih frančiškanov, ki so stopili na oni prostor z vsklikom: »Le mrtve nas ponesete

odtod!« Prišel je francoski konzul, ki ima vsled mejnarodnih pogodb nalog, braniti katoliško cerkvo, prišel je, podšuntan in podmiten, s pasjim bičem odganjat »trdoglavih« frančiškanov, a reklo se mu je: »Le vdarjaj! Odtod pa nas ponesi le mrtve!« Prišel je tudi turški paša Jeruzalemski s trumo vojakov, podkupljen s težkimi tovori zlata, jih preganjat.

Frančiškani, ki so stali tu že od predvečera, celo noč in skoraj oni celi dan brez hrane, gologlavi, po hudo pekočimi žarki poletnega solnca, poprijeli so se drug drugega za roke in se še tesneje sklenili. Ni imel poguma paša streljati. Opsoval jih je in odšel, zmagali pa so zvesti junaki Kristusovi. (Dalje prih.)

Smešnica. Iz krčme. Krčmar: »No, gospod baron, kako ste kaj zadovoljni z mojo postrežbo?« Baron: »Drago je pri Vas vse tako, kakor v kakem velikem mestu. Ako bi tudi Vaša postrežba in hrana ter pijača takova bila, ne bilo bi nobene razlike med Vašo krčmo in drugimi velikimi gostilnami!«

Razne stvari.

(C. kr. pošta) Od dne 15. novembra je pri c. kr. poštah za vsako nakaznico, ki znaša čez 2 gld. ter jo poštni sluga prinese na dom, plačati po 3 kr. Ako jih pa prinese več ob enem, plača se mu za eno po 3 kr., za ostale pa po 1 kr.

(Davki.) Do 30. septembra se je v c. kr. davkarjih naše države davka plačalo 249,542.689 gld., samo na Dunaju 36,136.268 gld. V istem času pa so ondi lani vplačali za 6 milj. manj davkov.

(Rodoljubje.) V soboto je umrl Andrej Komel pl. Sočebnan, c. kr. major v pokoju v Gradci, po kratki bolezni v 64. letu svoje dobe. Komel tudi v vojaški suknji ni pozabil svojega naroda ter je koristil slov. mladenci veliko s tem, da jim je vojaške knjige slovenil ter jim tako lajšal vojaško službo. Tacih knjižic je iz njegove roke v vsem do 16, ali ni doživel, da bi jih bil razprodal. Naj počiva v miru!

(Čitalnica v Rajhenburgu) priredi v nedeljo, dne 20. novembra t. l. tombolo v svojem prostorišči. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilnej vdeležbi vabi vljudno Odbor.

(Grozdje.) Letos je sem ter tje trta obilo rodila Tako je pri Lipnici na enem šest let starem trsu viselo 459 zrelih grozdov in v občini Topli pri Stainzu je nek kmet na enem trsu, ki se razprostira po gospodarskem posloji, natrgal 95 kilogramov grozdja.

(Nove orglje) so dobile čč. šolske sestre v Mariboru. Nje je izdelal g. J. Goršič iz Ljubljane; blagoslovijo se, kakor se nam poroča, prihodnjo soboto.

(Železnica.) Na ozkotirni železnici iz Poličan v Konjice se je v ponedeljek dne 14. novembra srečno pripeljal prvi hlaon »Sv. Duh« iz Poličan v Konjice. Z novim letom mislijo delo dokončati in tedaj se odpre železnica tudi za popotnike in sploh za občno rabo.

(Ubežal) je iz ječe c. kr. okr. sodnije v Šoštanj Janez Vabič, doma iz Loke pri Mariboru in jo je potegnul po svetu, gotovo ne za dolgo časa, kajti c. kr. žendarji so mu že na sledu.

(Kmetijske zadruge.) Pri ministerstvu za poljedelstvo izdeluje se načrt postave, po kateri se osnujejo kmetijske zadruge ali kamore. Njim se dajo enake pravice gledé na kmetijske stvari, kakor jih imajo trgovinske kamore. Če ne veliko, nekaj pa dobijo po teh zadrukah vendar-le tudi kmetovalci pravic do postav, ki se tičejo izrecno kmetijskih potrebščin.

(Z drevesa) je padel dne 7. novembra hlapec Anton Ažnik pri Slov. Gradci. Mož je obsekaval smreke ter je umrl pri priči, ker si je možjane pretresel. — Nekaj dni poprej pa je padel z jabelke Štefa Mastnjak, posestnik v Zavrhu ter je takoj mrtev obležal.

(Nesreča.) Dne 9. novembra je Jurij Turin, posestnik v Hrastovci pri Poličanah, prekuhal sod, toda špirit mu je raznesel sod ter so njega v tem doge zadel s tako silo, da je v malih urah umrl.

(»Südmärk«) sklicuje svoje »ljube rojake« vkup ter jim zatrjuje, da je velika potreba nemških posojilnic v slov. krajih. Čudno, da mi ničesar ne znamo o tej potrebi in tudi slov. kmetje brž ne hrepenijo po njih.

(Učiteljstvo.) Mesto podučitelja je v Stranicah dobil g. Martin Repič, doslej v Frankolovem; g. Anton Žvokelj pri Sv. Vidu tik Gradca, doslej v Cirkovicah; mesto učitelja pa v Središči g. Anton Kosi, doslej podučitelj ravnotam in nadučitelj je postal pri Sv. Ani na Krembergu g. Miha Lesnika, učitelj na Veliki in v Gornjskem g. Janez Cotar, podučitelj v Šent-Pavlu na Bolski.

(Za dijaško kuhinjo) v Mariboru je nabrala gospa Roza Spindler, soproga c. kr. vodja zemljskih knjig v Brežicah, 30 gld. in sicer pri naslednjih gospodih: dekanu Francu Ferenčak, dr. Gvidu Srebre, dr. Schmirmaul, dr. Firbas — pri vsakem po 5 gld.; kaplanu J. Mešiček, živinozdravniku Ivanu Munda po dva in po enem goldinarju pri dr. Francu Vovšek, vodji Antonu Spindler, veleposestniku Francu Lenček, c. kr. notarji Francu Veršek, železn. postaje načelniku Fr. Planinc in not. koncip. J. Stanic. Bog plati!

(Požar.) V Pongercih, v Cirkovicah na Drav. polji, je nastal v nedeljo dne 13. novembra, proti pol dne velik požar ter so zgorela enajstim kmetom stanovanja in gospodarska poslopja. Otroka, pet in štiri leta stara, sta dobila vžigalice v roke ter zakrivila požar. Oba sta zgorela, starejši še je živel, ko so ljudje prihiteli gasiti, mlajši pa je bil vže zgorel.

(Ljudska šola.) Dež. šolski svet v Gradci je imenoval za nadučitelja v Cezanjevcih g. Fr. Schneider, popučitelja na Cvenu; za učitelja pri Mali nedelji gosp. Fr. Zacherla, podučitelja v Cezanjevcih; za podučitelja v Spodnji Sv. Kungoti g. Avgusta Požegarja, zač. podučitelja v Studencih pri Mariboru.

(Mladina.) Na Dunaji je uno nedeljo večer umoril Janez Wittmann, mizarski učenec še le 18 let star, 16 let staro Roza Seiwald v delavnici svojega brata s kijcem, ker ni marala za »njegovo srce«. — Redarji pa so zasačili celo tolpo dekletic od 11 do 14 let starih, ki so kradla gospém, stoječim pred kako štacuno, denarje iz žepa. Eno dekletce, 12 let stara Ivana Haller je obstala, da je kacih 30 gospá obkradla, denar pa so dekleta zapravila za razno obleko in sladčice.

(Zapuščina) po rajnem knezoškofu Jakobu Maksimiljanu je sedaj, po treh letih in štirih mesecih, vže vendar-le dognana ter se izroči brž kmalu preč. škofijstvu za dediča, kn.-škof. dijaško semenišče v Mariboru.

(Duhovniške spremembe.) Vč. g. Rupert Šuta, kn. šk. duh. svetovalec in dekan v Zavrčah, je v ponedeljek dne 14. novembra umrl v 49. letu svoje dobe. — Č. g. Jožef Ozmec, kaplan v Zavrčah, je postal provizor ravno tam in istotako v Leskovcu tamošnji kaplan č. g. Andrej Keček; č. g. France Črnenšek, kaplan v Vidmu pride za kaplana k Sv. Vidu pri Ponikvi in na njegovo mesto gre č. g. France Brglez, kaplan pri Sv. Štefanu za Šmarjem.

Listič uredništva. Č. g. J. G.: Tako daleč pa pač ne sega „svetlejši“. — G. R. N. v Št.: Ako Vam oko več ne služi prav, dajte, da Vam zdravnik zapiše številko za očala! — G. P. T. pri Č.: Prosimo vselej do torka!

Loterijne številke.

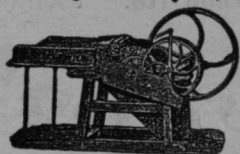
Trst 12. novembra 1892: 54, 39, 11, 66, 38
Linc „ „ 43, 2, 64, 56, 36

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 19-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri name-
ravajo složnost na gospodarstvenem polji.
Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju,
nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim
in občinskim predstojnikom zavarovanje zvo-
nov proti razlomu in poklini. — Zastopniki
se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnica, čistilnice za žito,
trierje, slamoreznice,
milne za sadje,
sustalnice za sadje in ribe, za granulir,
kakor vse druge stroje in pripomo-
ke za kmetijstvo,
vinarstvo in sadjarstvo itd.
priporoča v najnovjši in najbolj
obširni, po ceni!

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Illustrirte katalogi in popravna pisma v hrvaščini, nemščini, italijanščini in slovenskem
jeziku po zahtevanju brezplačno in franco. — Čas za posredovanje — garancija,
ugodni pogoji. — Zopet eničano cene! 20

V najem se daje

v Podčetršku (W.-Landsberg) s 1. ja-
nuarjem 1893 prilično poslopje za trgovino
z mešanim blagom. Več pové tamošnji žup-
nik gosp. **J. Griak.** 1—3

Potrebno za hišo in pisarno.

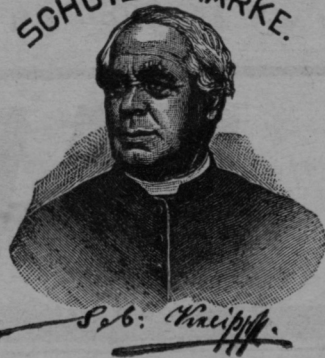
V tiskarni sv. Cirila v Mariboru
je ravnokar izšel in se dobi

Slovenski koledar 1893.

za na steno.
Cena 16 kr., po pošti 2 kr. več.

Tiskan v treh barvah!

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati **dobrote edino prave**
— ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostane

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v **rudečih** štirivoglatih zavitkih
bratov Ölz z varnostnimi markami: **podobo**
in **ponvico.**

Ako se jej primeša nekoliko 25-30

Ölz-ove kave,

katera je **najboljši** in **najizdatnejši** dostavek
h kavi, dobivaš po **ceni redilno kavo**, katera
presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščená tovarna
za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.

KATHREINER-jeva Kneipp-ova sladna kava

Nepresežen dostavek h kavi. Se povsod dobiva.

Le prava s to
varstveno
znamko. Pred
ponaredbami
se svaruje.

6-9

Naznanilo.

Pri kolodvoru v **Račah** (Kranichsfeld) v hiši, v kateri je poprej bila tovarna za surogatno kavo, naselil se je **praktičen zdravnik**. Kdor potrebuje zdravniške pomoči, naj se obrača z zaupanjem do njega. Našel bode tam, ako je še mogoče, zdravje.

Za obiskanje bolnikov se računi krščansko, zdravila so vedno sveža.

Račje, dne 15. novembra 1892.

1-2 **J. Richter,**
praktični zdravnik.

Oznanilo.

Dober glasovir (Flügel) in izvrsten harmonium s petimi spremeni, se po ceni prodata. Več se izv. pri Urbanskem organistu blizu Ptuja. 2-3

NAZNANILO.

Tvrdba Franc Kathreinerjevi nasledniki v Stadlovi-Dunaju in Monakovem

izdeljuje **sladno kavo**, ki ima takšen okus, kakor **navadna kava** in jo prodaja z mojo podobo in podpisom.

To se zgodi z mojim dovoljenjem, ker sem se prepričal, da v tej kavi se ne znajdejo škodljive tvarine, katere so v navadni kavi po imenu „Coffein“. — Pa **Kathreiner-jeva sladna kava** ima to prednost, da tudi tisti, ki sladnega okusa ne ljubi, se navadni kavi lahko odpove in namesto nje **zdravejo in redilno** pijačo dobi; razun tega pa se koristi s tem tudi gospodarstvu.

Wörishofen, dne 1. marcija 1892.

Seb. Kneipp, m. p.,
katol. župnik.

5-9

Prodajalnica modnega, platnenega, suknenega in rokotvornega blaga

ALEKS. STARKEL

3 Poštne ulice. **Maribor ob Dr.** Poštne ulice 3.

Velika zaloga raznega blaga za žensko obleko.

Največja zaloga tkanine za suknje in hlače, domači in inozemski pridelek.

Vsakovrstno blago za talarje za č. duhovščino, peruvien, toskin, razno blago za uniforme in obleke za gospé.

Prava tirolska raševina.

Velika zaloga rumburškega in creas-platna, platna za postelje v vsaki širokosti.

Damast in plahuta za mize, všivano platno.

Lastni pridelek domačega miznega platna, prtičev in obrisačev.

Zaloga vsakovrstnega šifona, tkanine za pohištvo, zagrinjalo, preproge itd.

Po nizki ceni.

13-16

DOBRA KAVA

le s **Kathreiner-jevo Kneipp-ovo sladno kavo** kot pridevkom. Se povsod dobiva. Pred ponaredbami se svaruje. 6-9